

Openbaar

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
25 juni 2026

Onderwerp
Jaarstukken 2025

Voorstel nr

Datum
8 mei 2026

Portefeuille
H. van den Berge

Aan de gemeenteraad

Voorstel (concept-besluit)

1. Vaststellen Jaarstukken 2025 en autoriseren van de overschrijdingen van de begrote lasten op programmaniveau groter dan € 300.000.
2. Vaststellen van de volgende bestemmingsvoorstellen:
 - a. Compensatie voor medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven € 513.095;
 - b. Uitvoering Plan van aanpak dak- en thuislozen € 458.000;
 - c. Uitvoeringsgeld Wet Versterken regie volkshuisvesting € 391.372;
 - d. Implementatie gelden participatiewet in balans € 230.800;
 - e. Landbouwtransitie € 113.500;
 - f. Tegemoetkoming kinderopvang pleegzorg € 100.100;
 - g. Veilig vergaderen gemeenteraad € 81.559.
3. Vaststellen van begrotingswijziging 2026-16.
4. Kennismemen van het bericht van de concerncontroller bij de jaarstukken 2025.
5. Kennismemen van het accountantsverslag en de reactie van het college (volgt nog).

Toelichting

1. Inleiding

Aanleiding

Conform de artikelen 197 en 198 van de Gemeentewet worden u hierbij de Jaarstukken 2025 aangeboden, te weten de jaarrekening, het jaarverslag en de vereiste bijlagen.

Bestuurlijk belang

Met deze jaarstukken legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid in 2025.

Centrale vraag

Geven de jaarstukken het gevoerde beleid goed weer?

2. Kader

Het kader wordt bepaald door de in de MPB 2025-2028 opgenomen doelstellingen en budgetten, de vastgestelde begrotingswijzigingen 2025 en de Tussentijdse rapportage 2025, die in de PMA van 9 oktober 2025 is behandeld.

3. Beoogd maatschappelijk effect (voor mens, natuur en klimaat)

Inzicht geven in de bestedingen van gemeenschapsgeld, het gevoerde beleid en de prestaties die in 2025 zijn geleverd.

4. Argumentatie

Wij leggen met genoegen de Jaarstukken 2025 aan u voor. Hiermee leggen wij verantwoording af over het gevoerde (financiële) beleid, welke inspanningen we hebben verricht en de resultaten die daarbij zijn behaald.

Prestaties

In de beleidsanalyse van de jaarrekening wordt aangegeven op welke van de 212 in de MPB opgenomen prestaties sprake is van afwijkingen op inhoud, financiën, planning en risico's. Dat is bij 56 prestaties het geval, waarbij sommige prestaties op meerdere onderdelen afwijken. In totaal zijn er 66 afwijkingen. Net als vorig jaar treffen we de meeste afwijkingen aan op het planningsdeel. Dit heeft zowel interne als externe oorzaken.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording maakt deel uit van de jaarrekening. De toelichting op de verantwoording voor de rechtmatigheid is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. In de rechtmatigheidsverantwoording zijn de onrechtmatigheden opgenomen die de vastgestelde verantwoordingsgrens van € 8,4 miljoen overschrijden.

De conclusie is dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties deels niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Het totaal aan onrechtmatigheden bedraagt volgens de rechtmatigheidsverantwoording € 24,5 miljoen. Dit bestaat uit:

- Overschrijding op het begrotingscriterium € 21 miljoen
- Overschrijding op het voorwaardencriterium € 3,5 miljoen

De overschrijdingen van de gewijzigde begroting zijn grotendeels acceptabel (€ 20,4 miljoen van de € 21 miljoen), omdat deze passen binnen de uitzonderingen zoals opgenomen in de Financiële Verordening 2025, het overschrijdingen betreft die eerder aan de raad zijn gemeld en waar de hogere kosten gedekt worden door direct gerelateerde hogere opbrengsten of sprake is van onvoorziene situaties. In totaal is € 4,1 miljoen aan afwijkingen niet acceptabel. Dit valt binnen de vastgestelde verantwoordingsgrens van € 8,4 miljoen.

De overschrijding op het voorwaardencriterium betreft het niet naleven van Europese aanbestedingsregels waarbij de fouten grotendeels in het verleden liggen. Het is een positieve ontwikkeling dat de onrechtmatigheid op dit vlak is afgenomen, waardoor we onder de verantwoordingsgrens blijven van 1%. Dit is vooral te denken aan het project 'grip op inkoop'. Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf Bedrijfsvoering en de toelichting van de concerncontroller op rechtmatigheid.

5. Maatschappelijk draagvlak / Burgerparticipatie

Door het presenteren van toegankelijke jaarstukken geeft uw college aan de raad, inwoners en (maatschappelijke) instellingen inzicht in wat de gemeente het afgelopen jaar heeft gedaan.

6. Risico's

Als we naast de risico's kijken naar de financiële ratio's en onze reservepositie, dan is de conclusie gerechtvaardigd dat Apeldoorn er op 31 december 2025 financieel goed voor staat. De schulden zijn laag, de solvabiliteit is uitstekend met een ratio van 34% (ruim boven de norm van 20%) en de weerstandratio is 2,2. Dit is hoger dan de minimale weerstandsratio van 1,4, waardoor conform de motie 'Geen glazen bol, wel in control' het niet nodig is om de gemeenteraad te informeren met een overzicht van alle lopende projecten met grote investeringen waarbij wordt aangegeven welke projecten gestopt of getemporiseerd kunnen worden. De algemene reserve en de bestemmingsreserve tellen op tot € 241,4 miljoen en met het rekeningresultaat van € 20,7 miljoen komt het totale eigen vermogen op € 262,1 miljoen. Dit is uiteraard niet allemaal vrij besteedbaar: de meeste middelen in de bestemmingsreserves zijn belegd en de algemene reserve is voor € 72,1 miljoen benodigd voor risico's.

Terwijl we er eind 2025 financieel goed voorstaan zijn we toch aan het ombuigen. Ruim € 18 miljoen nieuw-voor-oud vanaf 2026 en met de ombuigingssporen ca. € 13,8 miljoen gericht op 2027 en verder. Dat is nodig omdat de begroting structureel niet in evenwicht is. Met de ombuigingen is er meer balans gekomen in de meerjaren begroting, waarmee een gezonde basis is gelegd voor een nieuwe bestuursperiode.

7. Financiële paragraaf

De Jaarrekening 2025 kent een positief resultaat van € 20,7 miljoen. In de jaarstukken worden op de vier begrotingsprogramma's en in de paragraaf Bedrijfsvoering de verschillen toegelicht. Hieronder enkele belangrijke verschillen in 2025:

• Algemene uitkering	€ 16,8 miljoen	V
• Beschermd wonen	€ 5,4 miljoen	N
• Jeugdzorg	€ 4,5 miljoen	N
• Lagere rentelasten	€ 3,6 miljoen	V
• Overhead	€ 2,6 miljoen	V
• Grondexploitatie	€ 2,5 miljoen	V
• BUIG	€ 1,4 miljoen	V

De meeste verschillen zijn incidenteel of er is in de MPB 2026-2029 al rekening mee gehouden. Het voordeel op de algemene uitkering wordt voor een flink deel veroorzaakt door de incidentele tegemoetkoming van het Rijk in de tekorten jeugdzorg 2023 en 2024. In het financieel perspectief 2027-2030 (overdrachtdossier ten behoeve van de nieuwe coalitie) is rekening gehouden met structurele effecten uit deze jaarrekening.

Bestemmingsvoorstel

Wij leggen ook dit jaar een voorstel aan u voor om een deel van het resultaat te bestemmen voor bepaalde doelen. De onderstaande bestemmingen bedragen € 1,9 miljoen. Een toelichting per bestemmingsvoorstel is opgenomen in de bijlage bij dit raadsvoorstel.

- Compensatie voor medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven € 513.095;
- Uitvoering Plan van aanpak dak- en thuislozen € 458.000;
- Uitvoeringsgeld Wet Versterken regie volkshuisvesting € 391.372;

- Implementatie gelden Participatiewet in balans € 230.800;
- Landbouwtransitie € 113.500;
- Tegemoetkoming kinderopvang pleegzorg € 100.100;
- Veilig vergaderen gemeenteraad € 81.559.

8. Communicatie van het besluit

Het controleverslag is op dit moment nog niet definitief. Het is mogelijk dat PWC nog materiële afwijkingen constateert die aanleiding geven tot aanpassing van de jaarstukken. Indien hiervan sprake is, wordt u hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht, zodat de betreffende wijziging kan worden meegenomen in de bespreking tijdens de PMA.

9. Realisatie van het besluit

Na uw besluit tot vaststelling van de Jaarstukken 2025 worden deze aangeboden aan GS van de provincie Gelderland.

Burgemeester en wethouders van Apeldoorn,
de secretaris,

de burgemeester,

S. de Bruin

A.J.M. Heerts